

11. marts 2018

Til Naturstyrelsen Hovedstaden  
Høringssvar til "Driftsplan for Kalvebod Fælled / Vestamager"

I Grøn Agenda Sydhavn glæder vi os over at Naturstyrelsen i sit forslag til ny driftsplan tager de første spæde skridt i retning af et fremtidigt stort *tilnærmet* selvforvaltende naturområde med bevarelse af de ydre hegn – som deltagerne i for-høringsprocessen næsten entydigt efterspurgte<sup>1</sup>. Vi foreslår at Naturstyrelsen sammenfatter for-høringsprocessens input (inkl. borgermødet) i driftsplanen og kommenterer et repræsentativt udvalg af forslagene.

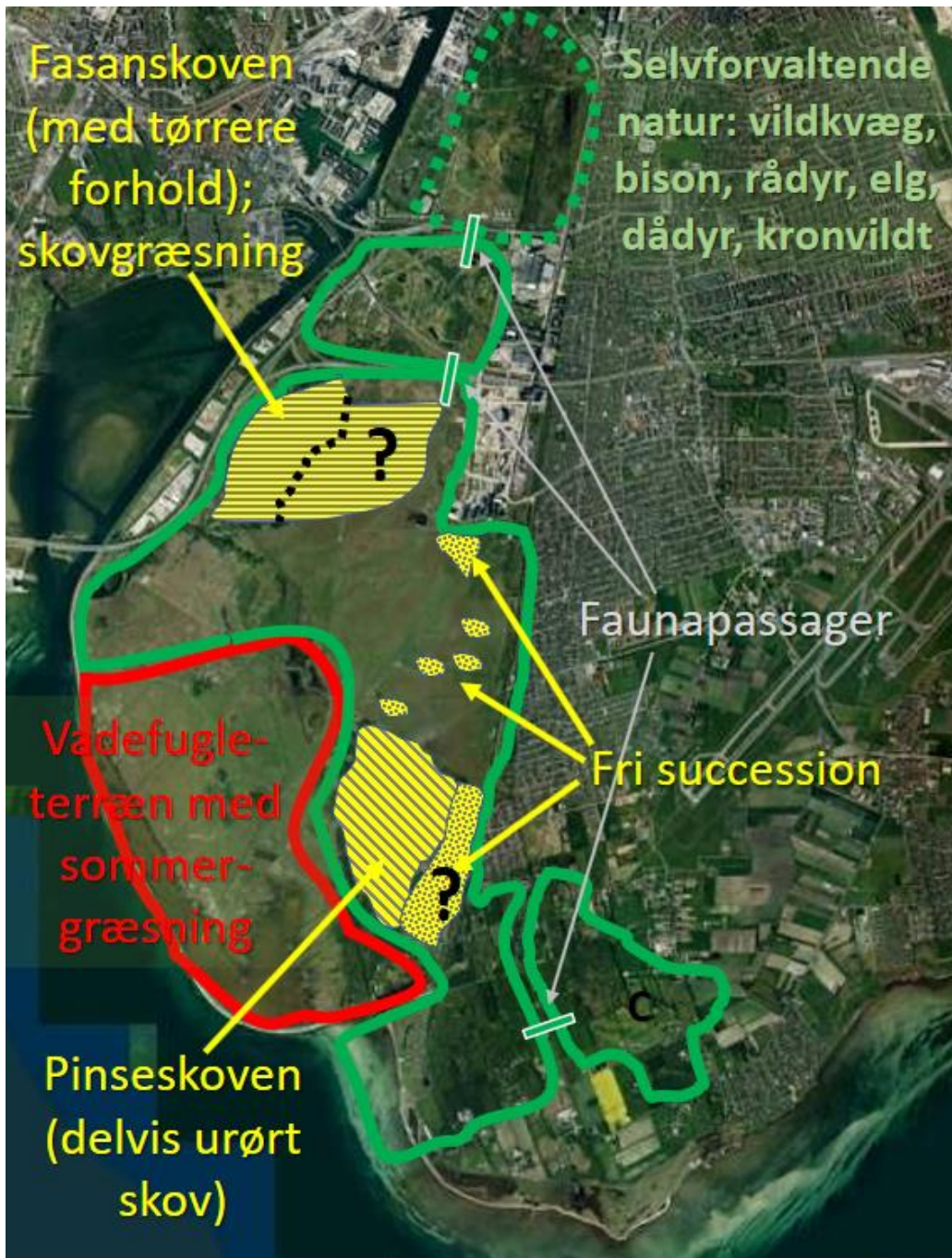
Med Naturstyrelsens forslag om at, 1) opsætte et pumpeværk der skal sikre tørrere forhold ved Fasanskoven, 2) udsætte kronvildt som vil færdes overalt indenfor de ydre hegn, da de indre hegn nemt forceres, 3) reservere nogle mindre arealer til fri succession, og 4) udlægge Pinseskoven som mere eller mindre urørt skov – synes vejen banet for en fremtidig etapevis fjernelse af de indre hegn, ophør af sommergræsningen og udsættelse af vildkvæg, bison, elge, vildheste eller andre dyr i et stort *tilnærmet* selvforvaltende naturområde. Vi opfordrer Naturstyrelsen til at indskrive et sådant fremtidsscenario eksplicit i driftsplanen som en storslået vision, der må tages højde for.

Ifølge Jes Aagaard (Naturstyrelsen) er, citat: "*Al naturpleje på Kalvebod Fælled finansieres af landbrugsstøttemidler, nemlig den hektarstøtte, som udbetales til Naturstyrelsen fordi den stiller græsningsarealer til rådighed for landbruget [...] Hvis man ønsker helt at blive af med køerne på Kalvebod Fælled, så kræver det at naturplejen betales på en anden måde.*" (Ørestad Avis, 13. februar 2018). Hvis Naturstyrelsen vurderer at tabet af EU's landbrugsstøtte i forbindelse med ophør af den traditionelle sommergræsning er en hindring for mere selvforvaltende natur, opfordrer vi styrelsen til at beskrive denne problematik i driftsplanen, således at alternative finansieringsmodeller kan bringes i spil.

Vi opfordrer Naturstyrelsen til at forbedre driftsplanens kortmateriale og stramme teksten op hvad angår præcision. Når kort og tekst eksempelvis angiver modstridende placeringer af hundeskoven, og når den samme markeringsfarve på samme kort kan angive forskellige naturtyper (men samme planperiode) er det svært at gennemskue planerne. Et andet eksempel: Naturstyrelsen vil påbegynde høslæt på 20-50 ha på arealer der i dag afgræsses, men hvordan dette skal udføres nævnes ikke (er kortets placering af høslæt umiddelbart nord for motorvejen korrekt?).

Med forbehold for fejlfortolkninger af driftsplanen gengives herunder vores tidligere fremsendte forslag til et stort *tilnærmet* selvforvaltende naturområde, med gule skitsemarkeringer af Naturstyrelsens nye tiltag (som vi forstår dem). Vores oprindelige forslag findes her:

<http://www.sydhavnstippen.dk/archives/7584>



<sup>1</sup>Herunder er udvalgte citater fra '[for-høringssvarene](#)':

Philip Hahn-Petersen skriver i sit for-høringssvar, citat:

*"300 borgere har talt med én stemme for den vilde natur ved jeres succesfulde borgermøde. Jeg gik i hvert fald opmuntret hjem fra dette borgermøde med det klare indtryk, at der blandt de 300 fremmødte var stemning for at sætte biodiversiteten i centrum for den fremtidige forvaltning og for at fokusere på en vildere og mere selvforvaltende natur på Vestamagers vidder."*

Dansk Botanisk Forening undrer sig bl.a. over at, *"der ikke i højere grad sker skovgræsning, men at hegnslinjerne følger skarpe grænser mellem det åbne og skov. I dag er mere skovgræsning netop ønskværdigt – og oplagt på Kalvebod Fælled."* Desuden nævner foreningen flere andre negative konsekvenser ved den nuværende driftsform med sommergræsning.

I en fælles henvendelse fra Hans Henrik Bruun (lektor, Biologisk Institut, Københavns Universitet), Anders Tøttrup (lektor, Center for Makroøkologi, Evolution og Klima, Københavns Universitet), Kaj Sand Jensen (professor, Biologisk Institut, Københavns Universitet), Jacob Heilmann-Clausen (lektor, Statens Naturhistoriske Museum, Københavns Universitet), Rasmus Ejrnæs (seniorforsker, Institut for Bioscience, Århus Universitet), Morten D.D. Hansen (museumsinspektør, Naturhistorisk Museum Århus), Kasper Thorup (lektor, Center for Makroøkologi, Evolution og Klima, Københavns Universitet) og Jens-Christian Svenning (professor, Institut for Bioscience, Århus Universitet) står følgende, citat:

*"Der er i disse år både indenlands og udenlands et betydeligt fokus i forskning og praktisk forvaltning på at indføre mere selvforvaltende natur. Et af midlerne som undersøges er helårsgræsning med en blanding af dyrearter, der bevæger sig frit over store arealer. [...] Der rejser sig en række spørgsmål om en sådan forvaltning: Ville den kunne sikre og udvikle naturværdierne i Amager Naturpark fremover? Hvilke arter af store planteædere ville bedst kunne sikre naturværdierne langsigtet og ville kunne trives på arealet? Hvilke følgetiltag ville være nødvendige, fx inddragelse af Kongelunden for at sikre dyrene mulighed for ly og tørt leje? Vi har ikke svarene på hvad der er det rigtige at gøre. Men vi finder det rimeligt at så vigtige spørgsmål udredes grundigt under medvirken af uafhængig sagkundskab."*

Jaris Bigler (Københavns Naturskole) skriver, citat:

*"Den største hindring vi oplever i hverdagen i den forbindelse er de mange indre hegn og grøfter [...] Den nuværende drift med intens sommergræsning på de afgræssede arealer resulterer i en mangel på mikrovariation og tilgodeser kun en del af de planter og dyr der findes på arealet og sikre dermed ikke at den potentielle biologiske mangfoldighed kan folde sig ud. [...] En mere varieret mosaik af habitater, som resultat af helårsgræsning, vil kunne give plads til flere af udpegningsgrundlagets fuglearter, åbne området for trækkende og ynglende arter med andre krav, og stadig opretholde tilstrækkelig åbne strandenge til almindelig ryle, og andre vadefugle som f.eks. vibe og brushane. [...] En anbefaling [...] kunne være at erstatte en del af de tamme dyr (primært køer og heste) med vilde dyr der har en flugtafstand der gør at konfrontationerne imellem de store græssere og publikum vil minimeres. [...] Gå efter stjernerne og skab en vild, spændende og seværdig natur der vil give genlyd både blandt københavnske skolebørn men også blandt voksne og gerne udover landets grænser."*

Rune Engelbreth Larsen skriver i sin meget gennemarbejdede bog fra 2017: 'Vildere vidder i dansk natur', citat:

*”Men ved at sammenknytte Kongelunden og Kofoeds Enge med Kalvebod Fælled bag en fælles ydre hegnslinje udvides hjortenes råderum [..] Denne hegnskombination giver mulighed for nogle af følgende arter: rådyr, dådyr, europæisk bison, vildokse og vildhest [..] Både vildheste, vildokser, rådyr, dådyr, kronstyr, elg og bison er altså mulige dyr [..] Men selvom denne vifte er en mulighed, er det ikke realistisk at udsætte dem alle, fordi fødegrundlaget skal være stort nok og bestandene i så fald ville blive for små for hver enkelt art [...] Men det står klart, at flere forskellige større planteædere i alle tilfælde er at foretrække året rundt frem for en enkelt art eller to, hvis en mere naturlig dynamik skal tilstræbes af hensyn til natur og biodiversitet.”*

Mvh

Grøn Agenda Sydhavn

v/ Liv Boné og Claus Andersen